

Juryrapport Managementboek van het jaar 2021

We hadden zo vurig gehoopt dit jaar wél naar de Rode Hoed af te reizen voor de feestelijke bekendmaking van hét Managementboek van het Jaar. Helaas, ook dit jaar blijft de galajurk in de kast. Inmiddels zijn we gelukkig zo gewend aan thuiswerken, dat we voor een onlinefeestje onze hand niet omdraaien. Maar jammer blijft het wel. De jury die dit jaar bestond uit Patrick Davidson, Dominique Haijtema, Jan Hoogstra, Tessa Janssen, Henk Jan Kamsteeg en ondergetekende Maaïke Vrenken (voorzitter), las met afstand anderhalve meter aan managementboeken, deed nieuwe inzichten op en voerde stevige discussies. De oogst was dit jaar minstens zo rijk als in andere jaren!

Tijd voor de ontknoping. Met de borrelbox op schoot proosten wij vanuit onze huis-/ werk-/ zolderkamers op de winnaar van het Managementboek van het Jaar 2021:

Fantoomgroei van Sander Heijne en Hendrik Noten

Dit boek is duidelijk vanuit een heilig ongenoegen geschreven. De urgentie spat ervan af. Dit ondanks dat het niet zo vanzelfsprekend was, dat het boek er zou komen. Twee mensen die elkaar aanvankelijk nog nauwelijks kenden, stortten zich in een avontuur dat voor de een niet op een slechter moment had kunnen komen. Maar zie, het boek kwam er en is nu de winnaar!

Sander Heijne staat namelijk net op het punt de journalistiek te verlaten omdat het niet langer loont. Dag en nacht werken voor een steenrijke uitgeverfamilie en intussen zelf elke maand rood staan. Het verbaast hem en hij is er wel een beetje klaar mee. Maar op een zonnige lentedag wordt hij getriggerd door een simpele grafiek die Hendrik Noten hem laat zien. Daaruit blijkt duidelijk dat steeds minder mensen profiteren van de enorme economische groei, die we de afgelopen decennia met elkaar hebben gecreëerd. De kloof tussen arm en rijk groeit namelijk nóg sneller. Vanuit hun gezamenlijke verontwaardiging over de vraag ‘Hoe kan dit?!’ is de samenwerking geboren.

Wat volgt is een ware queeste. Een journalist en een beleidsmedewerker gaan op zoek naar verklaringen voor wat ze om zich heen zien gebeuren.

Fantoomgroei begint met een ogenschijnlijk simpele vraag en pelt deze laag voor laag af. Nee de schrijvers zijn geen economen, maar laten zien dat zij burgers zijn die een antwoord willen. Door zich vast te bijten in de materie en telkens een laag dieper te graven, ontvouwen de auteurs stap voor stap heldere inzichten. Het knappe is, dat zij abstracte onderwerpen als de economie, groei en welvaart begrijpelijk maken. Inhoudelijk scherp en toegankelijk geschreven. Petje af. Als lezer herken je direct waar zij zich druk om maken: dit gaat over mij. In wat voor wereld leven wij eigenlijk?

Fantoomgroei is gelukkig niet alleen een geschiedschrijving en haarscherpe uiteenzetting over wat er allemaal mis is in onze economie en samenleving. Het boek bevat ook een positief en toekomstgericht perspectief. De auteurs doen een aantal concrete en gedurfde voorstellen om onze economie, welvaart en ons begrip van waarde grondig te herzien.

Daarmee zet het boek niet alleen aan tot reflectie, maar nodigt het ook uit tot actie. Als we willen, dan kan het en ligt een betere wereld binnen handbereik.

Fantoomgroei leest als een trein, maar resoneert nog lang na. Na één keer lezen ben je er nog niet klaar mee. Wij lazen het als jury ruim een half jaar na verschijning voor een tweede maal en constateerden dat het aan actualiteit en urgentie niet had ingeboet. Integendeel. *Fantoomgroei* past in de huidige tijdgeest waarin steeds meer vragen over de houdbaarheid van onze economie worden gesteld. In elke vezel van dit boek voel je dat het deze auteurs menens is.

‘Uniek in zijn soort!’ riepen we naar elkaar na het lezen van *Fantoomgroei*. Dit gaf wel aanleiding tot een stevige discussie of we het in de categorie ‘managementboek’ vonden vallen. Het oordeel van de jury is unaniem: dit boek *moet* iedere manager lezen. Maar laten we eerlijk wezen, een beklonken zaak was het zeker niet. Want ook de andere shortlistkandidaten hebben een krachtige boodschap en uniek geluid.

Over grenzen aan groei gesproken. Marije van den Berg laat in haar boek *STOP. – stopstrategie voor organisaties* een onderbelichte kant van vernieuwing zien, namelijk: dingen niet meer doen. Stoppen dus. Dat is geen vanzelfsprekendheid in organisaties en een kunst die we maar matig beheersen. In een frisse, humoristische stijl maar met een serieuze boodschap laat dit boek zien hoe je door te stoppen juist ruimte maakt om dat waar je (wel) voor kiest beter te doen. Dode paarden feestelijk begraven noemt Marije dat. Een prachtige metafoor.

Over stoppen gesproken. Volgens Annet Scheringa en Simone Beemster mogen leidinggevendenden stoppen met zenden en meer luisteren naar de onderstroom in hun organisaties. Hun boek *Storylistening* toont overtuigend aan hoe je verhalen naar boven krijgt die organisaties in beweging brengen. Hoe dat precies werkt met die onderstroom, hoe je de echte gesprekken leert voeren en hoe dat ook echt beweging brengt in organisaties, zetten de auteurs overtuigend uiteen. In een uitdagende tijd waarin diversiteit, inclusie en werken vanuit visie belangrijker zijn dan ooit, zijn nieuwe vaardigheden gewenst voor leiders. *Storylistening* is actueel en verrassend praktisch.

Over praktisch gesproken. Een krachtig en simpel model, dat elke organisatie handvat biedt om relevant te zijn en blijven voor haar klanten. Zo overtuigend en onderbouwd lazen we het dit jaar weinig. Steven Van Belleghem trekt met *The offer you can't refuse* opnieuw alle registers open. Een enthousiast en doorwrocht verhaal, doorspekt met originele internationale voorbeelden. Niet alleen de prachtige vormgeving maakt dit een boek *you can't refuse*. Het biedt een overtuigende boodschap: zorg ervoor dat je een rol speelt in het leven van je klanten én het tot je roeping maakt de wereld een beetje mooier achterlaten.

Over roeping gesproken. Het boek *Taal van transitie* laat je ontdekken wat jouw roeping is als leider en hoe je daarmee de sleutel vindt voor verandering: voor jezelf, voor de mensen om je heen en voor je organisatie. Geen gemakkelijke kost, maar de auteurs Jacob van Wielink, Riet Fiddelaars-Jaspers en Leo Wilhelm weten een mooie balans te vinden tussen het beschouwende en het praktische. Een boek dat vakmanschap uitstraalt en uitnodigt het gesprek aan te gaan over zaken die in de context van organisaties allerminst voor de hand liggend zijn. Maar wel broodnodig.

Wij zijn dankbaar dat we als jury zoveel verschillende managementboeken mochten lezen en stevige discussies konden voeren. Daar hebben we zelf ook veel van geleerd. We zien meer vraagtekens bij ongebreidelde groei, maakbaarheid en de 'oude manieren' waarop we organisaties inrichten en besturen. We staan op een kantelpunt in de tijd en zijn benieuwd hoe dat wellicht nóg krachtiger tot uiting komt in de nieuwe oogst van managementboeken.

We waarderen alle boeken met lef, authenticiteit en originaliteit! Auteurs die laten zien hoe we anders naar de dagelijkse praktijk kunnen kijken en organisaties anders en beter kunnen inrichten. Boeken die we elke manager gunnen. Dat zijn voor ons de werkelijke winnaars.

Sander, Hendrik en uitgeverij Atlas Contact, van harte gefeliciteerd met jullie boek *Fantoomgroei*, dat we uitroepen tot Managementboek van het Jaar 2021. Hopelijk zien we jullie en alle andere genomineerden volgend jaar, trekken we wat feestelijks aan en togen we naar een mooie locatie voor een welverdiende toast en klinkende 'after party'.